

en het *Algemeen Bestuur van het Willems-Fonds*, en aan de maatschappij *L'Union*.

Alle deze namen zijn ons een waarborg voor de toekomst.

Rekening over het dienstjaar 1888-1889.

ONTVANGSTEN.

Batig slot van het vorige jaar	fr. 330 80
Aandeel in de bijdragen der leden.	" 748 50
Toelage der stad voor de volksbibliotheek.	" 250 00
Opbrengst eener vertooning.	" 331 20
Verkoop van kaarten en catalogussen	" 35 75
Totaal der ontvangsten.	fr. 1696 25

UITGAVEN.

Drukkosten	fr. 119 00
Abonnementen op tijdschriften, aankoop en inbinden van boeken	" 339 10
Beheer der boekerij.	" 812 50
Pianist, bloemtuilen, enz. (kunstzitting)	" 42 50
Onkosten der volksvoordrachten	" 234 00
Inschrijvingen	" 68 00
Bureelbehoefden, kaarten, zegels, enz.	" 24 46
Totaal der uitgaven.	fr. 1639 56

OVERZICHT.

Ontvangsten	fr. 1696 25
Uitgaven	" 1639 56
Blijft in kas	fr. 56 69

De Schrijver-Verslaggever,
FLOR. VAN DER VEN.

De Voorzitter,
MAX ROOSES.

De Schatmeester,
I. VAN DOOSSELAERE.

Verslag van het Bestuur der Afdeeling Brugge.

(JULI 1888 — JULI 1889.)

Licht- en schaduwzijden vallen hier aan te stippen.

Ten gevolge van omstandigheden, die buiten den schoot onzer Afdeeling liggen en die uitsluitend te wijten zijn aan den algemeenen toestand, waarin onze stad verkeert onder economisch oogpunt, is het getal onzer leden zoo goed als onveranderd gebleven. Edoch wij zijn gelukkig te mogen vaststellen dat door aanhoudende pogingen van eenige onzer trouwste en oudste leden, de leemten, die zich voorgedaan hadden, weder zijn aangevuld en wij betwijfelen niet dat onze Afdeeling hare vroegere getalsterkte terugkrijgen zou, indien het voorbeeld, door die eenigen gegeven, door allen werd nagevolgd.

Deze vermindering aan getalsterkte heeft op eene onverwachte en verheugende wijze uitgewerkt. In plaats van onze werkzaamheden te verlammen, heeft zij ons integendeel angespoord meer ijver en bedrijvigheid aan den dag te leggen, daar wij ons voor overtuigd houden dat de hinderpalen, die den bloei onzer Afdeeling in den weg staan, niet van blijvenden aard zijn en kunnen overwonnen worden.

Vergaderingen en feesten.

Van den 10 November tot den 20 April, is er elken zaterdag avond, op geene enkele uitzondering na, eene vergadering belegd, waartoe al de leden waren uitgenoodigd.

Deze wekelijksche vergaderingen zijn regelmatig en drukker bezocht dan de vorige jaren, ja zoo druk zelfs dat de nieuwe zaal van den Café du Nord, die ons tot lokaal verstrekt sedert October II., niet eenmaal te ruim is gebleken.

Deze vergaderingen hebben veel bijgedragen tot de kloeke saaneensluiting der verscheidene bestanddeelen onzer Afdeeling en hebben in onze stad een centrum van geestesleven doen ontstaan, waarvan de invloed reeds naar buiten werkt en zich hoe langer hoe meer zal laten gevoelen.

In deze vergaderingen zijn de volgende sprekers opgetreden.

10 November 1888.	J. SABBE: <i>Julius De Geyter en zijn epos « Keizer Karel ».</i>
17 "	H. COPPÉ: <i>De Brabantsche Omwenteling.</i>
24 "	ALBERT THOORIS: <i>Het Vaticaanisch Concilie.</i>
9 December	J. DISPERSIJN: <i>Napoleon Destanberg en zijne gedichten.</i>
15 "	JAN TEN BERGE: <i>Het pessimisme in de letterkunde.</i>
22 "	R. DHONDT: <i>De giftige planten in onze tuinen.</i>
29 "	MAURITS SABBE: <i>Filips van Artevelde.</i>
12 Januari 1889.	ALFRIED LA GRAVIÈRE: <i>In het verleden ligt het heden.</i>
19 "	D ^r E. DUMON: <i>Eene reis naar Weenen.</i>
26 "	R. CORDENIER: <i>Een blik in Rome en Pompei (met oxyhydriche lantaarn).</i>
2 Februari	MOREELS: <i>Kerlingaland.</i>
9 "	L. ROBERT: <i>De onoverwinbare Armada.</i>
16 "	K. DE POORTERE: <i>Het oude strafrecht in Vlaanderen.</i>
23 "	E. DE VEEN: <i>Voor het heil van ons volk.</i>
2 Maart	M. SELIGMAN: <i>Hemelverschijnselen en volksmeeningen.</i>
9 "	AUG. RAES: <i>Jacob van Maerlant.</i>
23 "	FRANS GITTENS: <i>Palma's dochter.</i>
6 April	J. SABBE: <i>Klaus Groth.</i>

Ieder dezer voordrachten werd voorafgegaan en gevolgd door eenige zang-, viool- of pianostukken.

De vergaderingen van 5 Januari en van 16 Maart werden ingenomen door eene bespreking over het wetsvoorstel Coremans en over de legerhervormingen.

Behalve deze twintig wekelijksche vergaderingen, werden er nog den 25 October en den 20 April twee bijeenkomsten gehouden tot het afdoen van huishoudelijke werkzaamheden.

Vier zittingen werden aangeboden aan de dames der leden: veel bijval viel haar te beurt.

In de eerste werd het woord gevoerd door M. JULIUS SABBE over *Jan Van Beers*; in de tweede, door MEVROUW LIEVEVROUW-COOPMAN, over de *Opvoeding der vrouw*; in de derde, door den heer BOSSAERTS, over de *Wonderwerken der XIXe eeuw* (met de oxyhydrische lantaarn), in de vierde, door den heer J. TEN BERGE, over *Justus van Maurik*.

Drie concert-voordrachten werden ingericht, waartoe niet alleen de leden en hunne dames, maar ook een aantal genoodigden vrijen toegang verkregen.

Zij grepen plaats op de volgende dagen.

16 December 1888. Voordracht: *De Taak der Opvoeding*, door den heer JAN TEN BERGE, onderwijzer te IJzendijke.
Zangeres: Mej. HENRIETTE ENGHERINGH.
Zanger: M. ARTHUR FONTEYNE.
Cello: M. INSELEGHES.

4 Maart 1889. Voordracht: *De Nijverheidskunst te Brugge*, door den heer J. SABBE, leeraar aan het athe-naeum van Brugge.
Eerste optreding van het Dameskoor.

4 April 1889. Voordracht: *Een broederbond tusschen Noord en Zuid*, door den heer ALBERT THOORIS, advocaat te Brugge.

Zangeres: MEV. VAN CANEGHEN.

Zanger: M. DAVELUY.

Tweede optreding van het Dameskoor.

Gedurende deze laatste tijden en onder den aandrang der gevaren, die onze onafhankelijkheid bedreigen, is de vraag der herinrichting van ons leger op den voorgrond getreden en heeft tot levendige discussiën aanleiding gegeven.

Ons Bestuur heeft het nuttig geacht twee groote vergaderingen te beleggen, waarin deze belangrijke vraag zou besproken worden door mannen, die eenen bijzonderen naam verworven hebben in onze letterkunde en politieke wereld.

In de eerste dezer vergaderingen trad als spreker op de heer VICTOR ARNOULD, oud-volksvertegenwoordiger voor Brussel; in de tweede, de heer POL DE MONT, de gevierde dichter.

Een buitengewoon geestdriftige bijval werd door deze twee sprekers verworven.

Aan alle leden van de vrijgezinde maatschappijen onzer stad werd vrije toegang tot deze twee vergaderingen verleend en ruimschoots werd er door hen van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

In den loop van min dan zes maanden, werden dus onze leden twee en dertig keeren opgeroepen tot het bijwonen van feesten en vergaderingen, waar kunstgevoel werd gelouterd, waar kennis werd bevorderd, waar beginselvastheid werd ontwikkeld.

Andere werkzaamheden.

Begravenis van Jan Van Beers. — Onze Afdeeling liet zich vertegenwoordigen bij deze droevige plechtigheid door eene afgevaardiging bestaande uit de heeren A. Calloigne, V. De Veen en Frans Retsin en in haren naam werd er op het graf eene kroon neergelegd, als blijk van diepe waardeering van Zuid-Nederland's gevierden volksdichter.

11 Julidag. — Als in zoovele andere omstandigheden, was het nog eene het *Willems-Fonds*, dat voorstelde voortaan elk jaar den verjaardag van de Guldensporenzege plechtig te herdenken.

Den 11 Juli 11. is dus die beroemde verjaardag voor de eerste maal plechtig herdacht.

De openbare gebouwen en de huizen der bijzonderste straten waren bevlagd; onder het luiden der zegeklok en het spelen van den beiaard begaven zich stoetsgewijze de Vlaamsche maatschappijen, met hare vliegende vlaggen, naar de Grootte Markt, om aan den voet van het standbeeld kranen en bloemen neer te leggen; de heer *COPPIETERS*, de onvermoeibare voorzitter der *Breidelcommissie*, hield eene warme rede om de beteekenis van het feest te doen uitschijnen.

Daarna werd er een concert gegeven door de muziekkorpsen der twee regimenten, die hier garnizoen houden.

Met meer glans nog zal de 11 Julidag aanstaande jaar gevierd worden; nu reeds hebben wij de verzekering dat de gemeentefeesten zullen verplaatst worden en met dien dag eenen aanvang zullen nemen.

Tot Nut van 't Algemeen. — Onze Afdeeling heeft zich aangesloten als Departement bij de machtige Noord-Nederlandsche maatschappij, die sedert eene eeuw zooveel heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van het nationaal gevoel en tot de verspreiding van licht en kennis.

Deze aansluiting zal de beste gevolgen voor onze Afdeeling hebben, daar zij aanleiding zal geven tot nieuwe ondersteuning en de banden tusschen Noord- en Zuid-Nederland zal helpen versterken.

Dameskoor. — Eenige juffrouwen onzer leden hebben in het begin van dezen winter het besluit genomen een dameskoor onder haar te stichten. De leiding der jonge maatschappij werd toevertrouwd aan eenen onzer bekwaamste toonkundigen, namelijk aan den heer *Wyso*.

Op 4 Maart trad zij voor de eerste maal in het openbaar op en deze proef was zoo beslissend, dat van dien dag af haar voortbestaan verzekerd was.

Thans telt zij reeds een veertigtal leden en bereidt zij zich om nieuwe lauweren te plukken.

Boekerij. — Deze is geheel heringericht en verrijkt met een aantal boeken, ten geschenke gegeven.

Met genoegen mogen wij hier aanstippen, dat vooral onder de jonge leden de lust naar lezen in hooge mate heeft toegenomen.

Wij hopen toekomend jaar te mogen aankondigen, dat de boekerij opengesteld is niet alleen voor de leden en hun huisgezin, maar ook voor allen, die belang stellen in letterkunde en wetenschap.

Financiën. — De rekeningen van de eerste bestuurjaren hadden een aanzienlijk te kort gelaten, dat, ten gevolge van afkortingen en besparingen, gedaald was tot zeshonderd frank.

Het voortbestaan van dit te kort behoorde uit den weg geruimd te worden.

Ons Bestuur was van gevoelen dat alle nieuwe besparingen onmogelijk waren en dat het sluiten eener leening het eenige middel was, dat kon aangewend worden om den financieelen toestand te regelen.

Het volgende ontwerp werd in het Bestuur ingediend:

Er zal eene leening tot het bedrag van zeshonderd frank gesloten worden. Zij zal verdeeld worden in dertig aandeelen van twintig frank ieder.

Elk jaar zullen er vijf aandeelen uitbetaald worden met drie en twintig frank; de uit te betalen aandeelen zullen aangewezen worden door eene trekking, die zal plaats grijpen in de eerste Algemeene Vergadering van het bestuurjaar, 't zij ten laatste in den loop der maand October.

De eerste trekking zal plaats hebben in de maand October 1890.

De aandeelen, aangewezen om afgelost te worden, zullen betaald worden, vóór alle andere schuldvorderingen, met de eerste gelden, die door het Algemeen Bestuur zullen gezonden worden als uitmakende het aandeel, aan de Afdeeling toekomende.

Eene Algemeene Vergadering werd op 27 April gehouden, ten einde tot de discussie van dit ontwerp over te gaan.

Met algemeene stemmen werd het goedgekeurd en aangenomen en op staanden voet nog werd de leening volteekend.

Rekening over het dienstjaar 1888-1889.

ONTVANGSTEN.

Gewone Ontvangsten.

Aandeel in de bijdragen der leden. fr. 670 50

Buitengewone Ontvangsten.

1. Buitengewone toelage van het Algemeen Bestuur voor de verschillende werkzaamheden der Afdeeling " 30 00
2. Opbrengst der omhalingen in de concert-voordrachten, enz. " 115 73
3. Verschillige ontvangsten. " 250 00
4. Opbrengst der leening tot 10^{den} Oogst " 380 00

Totaal der ontvangsten. fr. 1446 23

UITGAVEN.

A. *Voordrachten, enz.*

1. Huur, verwarming en verlichting der zaal. fr. 138 19
 2. Vergoeding aan sprekers en zangers, huur eener piano " 242 90
- fr. 381 09

B. *Bestuur.*

1. Briefwisseling, enz. fr. 28 32
 2. Verschillige en onvoorziene uitgaven " 31 52
- " 59 84

C. *Andere uitgaven.*

1. Oude schuld. fr. 796 51
 2. Feesten, palmen, rouwkronen, enz. " 403 97
- " 1200 48

Totaal der uitgaven. fr. 1641 41

OVERZICHT.

Uitgaven	fr. 1641 41
Ontvangsten	" 1446 29
Te kort.	fr. 195 12

Begrooting van het dienstjaar 1889-1890.

MIDDELEN.

Gewone Middelen.

Aandeel in de bijdragen der leden fr. 700 00

Buitengewone Middelen.

1. Opbrengst der omhalingen in de concert-voordrach-
ten, enz. " 120 00
2. Verschillige ontvangsten. Leening " 220 00
Totaal der middelen. fr. 1040 00

LASTEN.

A. *Voordrachten, enz.*

1. Huur, verwarming en verlichting der
zaal fr. 225 00
2. Vergoeding aan sprekers en zangers,
huur eener piano " 250 00
fr. 475 00

B. *Volksbibliotheek.*

Aankoop en inbinden van boeken " 50 00

C. *Bestuur.*

1. Briefwisseling, enz. fr. 30 00
2. Drukkosten " 75 00
3. Bode " 40 00
4. Verschillige en onvoorziene uitgaven " 130 00
" 275 00

D. *Andere uitgaven.*

1. Wedergaaf op de leening fr. 115 00
2. Te kort van 1888-1889. " 195 12
fr. 310 12

Totaal der lasten. fr. 1110 12

De Schrijver,
ALB. THOORIS.

Verslag van het Bestuur der Studentenafdeeling Leiden.

(AUGUSTUS 1888 — JULI 1889.)

Niettegenstaande vele leden de hoogeschool en daarmede onze Studentenafdeeling verlieten, is door het toetreden van een aantal nieuw aangekomen studenten ons ledental niet verminderd, maar bedraagt het integendeel meer dan tachtig.

In het Bestuur vond de penningmeester, de heer de Roo de la Faille, die de stad metterwoon verliet, een opvolger in den heer P. M. van Wettum.

Werkzaamheden, zooals door de andere Afdeelingen worden verricht,